

a suferi pierderi: 8 morți și mulți răniți¹. În cele din urmă, capitulează și sînt luați prizonieri².

La 30 septembrie, A. Samurcaș, noul perfect, raporta Departamentului că la Vintilă-Vodă se găsisse un geamantan plin cu hărți, cărți tipărite, broșuri, publicații revoluționare, «jurnaluri în limba leșească», liste de multe nume, stindarde cu armele Poloniei și alte hirtii «compromițătoare» pe care le-a trimis generalului Lüders³.

Din cele de mai sus, rezultă că «epizodul polonez» reprezintă o încercare a polonezilor republicani și democrați de a participa cu armele alături de romîni în revoluția pașoptistă. Datorită împrejurărilor vitrege în care s-a produs, acțiunea polonezilor, complet neorganizată din punct de vedere politic și prea redusă ca forță combativă, nu putea avea alte urmări. Reținem însă adeviziunea maselor populare și a elementelor înaintate ale revoluției noastre, care se alătură polonezilor colaborînd cu ei.

НОВЫЕ ДАННЫЕ О «ПОЛЬСКОМ ЭПИЗОДЕ» В ВАЛАШСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ 1848 ГОДА

(Резюме)

Автор статьи показывает, как группа поляков в составе 113 человек появилась в сентябре 1848 года в монастыре Винтилэ Водэ в горах Бузэу. Речь идет об отряде польских добровольцев, который прибыл сюда из Молдовы. Он был сформирован руководством польских демократов в конце августа 1848 года в лесах Грозешть около Ойтуза из польских солдат и офицеров, дезертировавших из царской армии. Исследовав обстановку и условия, в которых сформировался этот отряд, автор устанавливает, что в Грозешть (Молдова) был организован заговор с целью вызвать восстание в рядах русской армии. Однако заговор не осуществился, группа поляков пыталась перейти в Трансильванию и принять участие в военных действиях под руководством генерала Бема. Не имея возможности осуществить этот план, они направились в Валашское княжество и появились в Винтилэ Водэ тогда, когда революция уже была подавлена. Здесь они по доносу реакционеров были атакованы взглядом казаков и уничтожены в конце сентября 1848 года.

¹ Buchetul, p. 52; «Bukurester Zeitung», l. c.

² Raportul lui A. Samurcaș, în *op. cit.*, p. 488. Sfirșitul eroic al polonezilor căzuți, luptînd pentru libertate, a rămas neșters în amintirile țăranilor de la Vintilă-Vodă. Măcelul, spun ei, a durat cîteva ore. Însuși comandantul, Carol Totlich, împușcat într-un picior și cu pîntecele străpuns de o sulită, așezat într-un car cu boi, încetează din viață în drum spre Buzău. Cîțiva polonezi s-au putut salva numai datorită gazdelor din sat (B. IORGULESCU, *Un epizod...*, p. 134). Investigațiile lui B. Iorgulescu, continuate în scopul de a desprinde legăturile întîmplărilor de la Vintilă-Vodă cu mișcările revoluționare din 1848 au rămas atunci infructuoase. Reținem doar declarația lui Ion Ghica, obținută prin mijlocirea lui Grigore Tocilescu, că Nicolae Bălcescu a fost auzit vorbind despre polonezii ajunși în munții Buzăului (*Un epizod...*, p. 135.).

³ Anul 1848, VI, p. 611—612.